

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

1.1 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการของประชาชน รวมทั้งเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่มีความโปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐบาลมีแนวนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสดูแลรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการและสื่อสาธารณะอื่นได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนามาตรการการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การตอบสนองต่อสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ดีแก่ประชาชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินโดยเฉพาะในเรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ

1.2 ในปีงบประมาณ 2550 สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำโครงการกำหนดมาตรฐานความโปร่งใสในเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานภาครัฐภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่มีความเหมาะสมกับการบริหารราชการ ทั้งรูปแบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ คือ มาตรฐานในปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในด้านบริหารจัดการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการที่สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้ทั้งในเชิงข้อมูลและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ มาตรฐานความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐนั้น มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ โดยเป็นกระบวนการที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้จากทุกฝ่าย รวมทั้งการให้บริการแก่ประชาชนบนพื้นฐานของความเท่าเทียมและมีมาตรฐานเป็นหนึ่งเดียว

สำหรับประโยชน์ของการสร้างเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสดังกล่าวนี้ มีประโยชน์ทั้งต่อภาคประชาชน เช่น ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการจากเจ้าหน้าที่รัฐ สามารถรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐได้ และมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ในขณะเดียวกันก็มีประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเช่นกัน คือ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐมีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในองค์กร มีมาตรฐานและแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และสามารถลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

มาตรฐานความโปร่งใสหน่วยงานของภาครัฐ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน รวมทั้งเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ที่นำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่มีความโปร่งใสโดยเฉพาะการส่งเสริมการรับรู้ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและกระบวนการดำเนินการของภาครัฐ

ปัจจุบันโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้น โดยผลของการศึกษาได้กำหนดให้มีมาตรฐานความโปร่งใสที่เป็นที่ต้องการของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน รวม 7 ด้าน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 48 ตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง) มี 8 ตัวชี้วัด
- 2) ด้านการบริหารงาน มี 7 ตัวชี้วัด
- 3) ด้านการให้บริการแก่ประชาชน มี 7 ตัวชี้วัด
- 4) ด้านการบริหารงานบุคคล มี 6 ตัวชี้วัด
- 5) ด้านการบริหารงบประมาณ มี 6 ตัวชี้วัด
- 6) ด้านการติดตามและประเมินผล มี 6 ตัวชี้วัด
- 7) ด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน มี 8 ตัวชี้วัด

1.3 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการสอดส่องดูแลและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2550 รัฐบาลได้มอบหมายให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นองค์กรหลักในการติดตามประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ และยังเป็นหน่วยงานในการบริหารการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำหน้าที่ในการส่งเสริมความโปร่งใสในระบบราชการ รวมทั้งคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ เกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อเปิดกว้างสำหรับผู้สนใจ ทั้งภาคประชาชน นักเรียน นักศึกษา ส่วนราชการ รวมถึงนักวิชาการ โดยเป็นการเรียนรู้เป็นวิชาที่มีลักษณะเฉพาะ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในประเทศไทยมีความกว้างขวาง และส่งเสริมให้การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีความเข้มแข็งมากขึ้น

ประกอบกับมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2549 ที่เห็นควรให้นำเรื่องการจัดระบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามเชิงรุก ตลอดจนเพื่อเป็นการพัฒนาและสนับสนุนความโปร่งใสของระบบราชการ จำเป็นที่จะต้องสร้างองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกหน่วยงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสที่ได้พัฒนาขึ้นมาอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ จะต้องมีการดำเนินการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดดังกล่าวอย่างต่อเนื่องต่อไปด้วย สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงจัดให้มี “โครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540” เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวกำหนดผลเป็นรูปธรรม อันจะส่งให้การพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน และการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ 2540 ของประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการที่ดีของรัฐบาล ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการและสื่อสาธารณะอื่นได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับหน่วยงานภาครัฐเพื่อมีความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารของราชการในการรองรับการตรวจประเมินของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน เช่น สำนักงานก.พ.ร. สถาบันพระปกเกล้า คณะกรรมการกระจายอำนาจ ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่เป็นเลิศหรือเพื่อความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ

2.2 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้อย่างครบถ้วนมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลตามแบบประเมินเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ที่ให้หน่วยงานรัฐจัดเตรียมไว้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลตามมาตรา 9 (ซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานต้องจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามกฎหมายที่กำหนด) รวมทั้งข้อมูลมาตรา 11 (ซึ่งเป็นข้อมูลที่ประชาชนมีคำขอเป็นการเฉพาะราย) อันจะทำให้หน่วยงานของรัฐมีความพร้อมในการที่จะตอบสนองต่อสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของ

ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนจะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้กว้างขวางขึ้นตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

2.3 เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และแนวปฏิบัติ ในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานและ ตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่ได้พัฒนาขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ.2540

2.4 เพื่อนำเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐมาเป็น เครื่องมือในการตรวจประเมินและสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน (Benchmark) ตาม มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

2.5 เพื่อผลักดันการพัฒนากลไกในการดำเนินการและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน ภาครัฐด้านความโปร่งใสตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดยใช้เกณฑ์ มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

3. เป้าหมายของโครงการ

3.1 เป้าหมายด้านเนื้อหา มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติใน การบริหารจัดการและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่กำหนดขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ.2540 การนำเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐมาเป็น เครื่องมือในการตรวจประเมินและสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน(Benchmark) และการ พัฒนากลไกในการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใสตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

3.2 เป้าหมายด้านหน่วยงาน มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่กำหนดขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ให้กับหน่วยงานภาครัฐทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่มีรูปแบบการ บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ขอบเขตการดำเนินงาน

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรเจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานของรัฐ ในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ดำเนินการเผยแพร่ความรู้และแนวปฏิบัติ ในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน และตัวชี้วัดที่กำหนดที่ได้พัฒนาขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบสำคัญ คือ

(1) องค์ความรู้และคู่มือเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใส รวมทั้งกำหนดวิธีการประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

(2) กระบวนการและวิธีการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

(3) ประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

4.2 ดำเนินการศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ที่ได้จัดทำขึ้น) มาเป็นเครื่องมือในการตรวจประเมินและสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน (Benchmark) ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐใน 2 ภูมิภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ รวมทั้งการวิเคราะห์ภาพรวมในระดับประเทศ โดยดำเนินการในลักษณะสำคัญ ได้แก่

(1) ดำเนินการนำเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่ได้จัดทำขึ้น มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อค้นหารูปแบบและทดสอบประเมินผลมาตรฐานความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐสำหรับการบริหารราชการแต่ละรูปแบบ (ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) โดยวิธีการที่เหมาะสม เช่น Focus Group

(2) พัฒนารูปแบบและวิธีการในการดำเนินการและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใส ให้สามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผลที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

4.3 ผลักดันการพัฒนากลไกในการดำเนินการและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ ของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใสตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดของหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

(1) ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากลไกในการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล และการเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

(2) ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากลไกให้หน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยมีการประสานความร่วมมือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต่างๆ ในลักษณะของโครงการทดลองนำร่องที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลข่าวสารของราชการตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด

(3) สรุปและวิเคราะห์ผลการตรวจประเมิน และสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน (Benchmark) รวมทั้งความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ในการดำเนินการและประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

5. วิธีการดำเนินการศึกษา

เพื่อให้การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาวิจัยที่เน้นการเผยแพร่ และการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่หน่วยงานภาครัฐ คณะผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาวิจัย ดังนี้

5.1 ดำเนินการประสานงานและประชุมร่วมกับคณะทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และนักวิจัยประจำโครงการ เพื่อกำหนดแนวทางการสร้างองค์ความรู้ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับการประเมินมาตรฐาน และตัวชี้วัดความโปร่งใส

5.2 ดำเนินการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ มาตรฐานและตัวชี้วัดตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 แก่บุคลากร/ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใส รวมทั้งดำเนินการ ทดสอบ/ทดลองวิธีการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดเวที การประชุมสัมมนาและการประชุมกลุ่มย่อยเป็นรายกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วยกลุ่มจังหวัดละ 2-4 จังหวัด ซึ่งมีการกำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มจังหวัดละ 250 คน/องค์กร นอกจากนี้ยังมีการ จัดประชุมวิเคราะห์ภาพรวมในระดับภูมิภาคอีก 4 ครั้ง และการจัดประชุมภาพรวมใน ระดับประเทศ อีก 1 ครั้ง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการรับรู้หรือการแพร่กระจายของเกณฑ์มาตรฐานและ ตัวชี้วัดความโปร่งใสที่กำหนดขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

5.3 พัฒนารูปแบบและวิธีการในการประเมินผลปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ให้ สามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างเกณฑ์เทียบเคียง การปฏิบัติ(Benchmark) ค้นหาหน่วยงานต้นแบบ (Best practice)

5.4 ศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามโครงการในระดับภูมิภาคทั้ง 2 ภูมิภาคเพื่อพัฒนารูปแบบและการทดสอบประเมินผลมาตรฐานความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ โดย วิธีการที่เหมาะสม เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาและประเมินผลการดำเนินการมาตรฐาน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (สุ่มการทดลองจากหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสม)

นอกจากนี้ ยังมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามโครงการในระดับภูมิภาค ทั้ง 4 ภูมิภาค เพื่อพัฒนารูปแบบและการทดสอบประเมินผลมาตรฐานความโปร่งใสหน่วยงาน ภาครัฐ โดยวิธีการที่เหมาะสม

5.5 ดำเนินการทดสอบและวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล/ความรู้ที่ได้จากการประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและตัวชี้วัดความโปร่งใส เพื่อพัฒนาและสร้างเป็นเกณฑ์ เทียบเคียงการปฏิบัติ (Benchmark) ตลอดจนวิธีการประเมินผลหน่วยงานภาครัฐที่เป็นมาตรฐาน

5.6 จัดหรือส่งเสริมกลไกในการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วย ความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นศูนย์

ประสานงานกลางในการขับเคลื่อนการติดตามประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในระหว่างดำเนินการตามโครงการ

5.7 สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามโครงการจัดทำรายงานการศึกษาวิจัย

กระบวนการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว เน้นการศึกษาในเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) การจัดเวทีประชุมในระดับจังหวัด/ระดับภาคและติดตามประเมินผลการทำงานในหน่วยงานของรัฐ ส่วนการวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล/ความรู้ที่ได้จากการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสเพื่อพัฒนาและสร้างเป็นเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติ (Benchmark)

6. ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการดำเนินการ 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ตั้งแต่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2552 โดยมีตารางการดำเนินการตามระยะเวลา ดังนี้

ขอบเขตการดำเนินการ/เดือน	1	2	3	4	5	6
1. ดำเนินการประสานงานและจัดประชุมร่วมกับ คณะทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะนักวิจัย และคณะทำงาน ในระดับจังหวัดเพื่อหาแนวทางจัดทำรูปแบบและวิธีการในการเผยแพร่ตัวชี้วัดความโปร่งใสภายใต้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	→					
2. จัดเวทีประชุมสัมมนาเพื่อดำเนินการเสริมสร้าง และเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์มาตรฐาน และตัวชี้วัดความโปร่งใสแก่บุคลากรในหน่วยงาน ภาครัฐ และประเมินการปฏิบัติงานโดยใช้เกณฑ์ มาตรฐานความโปร่งใส		→				
3. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล/ความรู้ที่ได้จาก ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใส เพื่อพัฒนา และสร้างเป็นเกณฑ์เทียบเคียงการ ปฏิบัติ (Benchmark)					→	
4. สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน						→
5. การส่งรายงานผลการศึกษาวิจัย						→

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

7. หน่วยงานดำเนินการ

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ว่าจ้างให้มหาวิทยาลัยของรัฐ 3 แห่งร่วมกันศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

1) มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพะเยา รับผิดชอบดูแลในส่วนของภาคเหนือและภาคกลางตอนบน

2) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก

3) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รับผิดชอบในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคใต้ และการสังเคราะห์ภาพในระดับประเทศ

โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2552

8. ข้อตกลงและเงื่อนไขในการศึกษาตามโครงการ

8.1 การมีส่วนร่วมในการศึกษา ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) มีส่วนร่วมในการศึกษาตามที่กำหนดไว้ตามโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถเป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนการติดตามประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

8.2 ลักษณะการดำเนินการโครงการ ดำเนินการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดและภูมิภาคอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการวิเคราะห์ภาพรวมในระดับประเทศ

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐใน 2 ภูมิภาค ทั้งนี้ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานของรัฐมีความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรองรับการตรวจประเมินของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินด้านต่างๆ เช่น สำนักงาน ก.พ.ร. สถาบันพระปกเกล้า คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่เป็นเลิศหรือเพื่อความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

9.2 มีการดำเนินการและประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 และมีรูปแบบและวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดที่มีประสิทธิภาพ

9.3 มีการพัฒนาและเสริมสร้างกลไกเกี่ยวกับการดำเนินการและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใสตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดของหน่วยงานภาครัฐ และ

หน่วยงานของรัฐสามารถมีการจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้อย่าง ครบถ้วน/เหมาะสม ตามแบบประเมินเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสภายใต้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

9.4 มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐและ แนวทางการตรวจประเมินสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน (Benchmark) ตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานของรัฐสามารถนำเกณฑ์มาตรฐานและ ตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐมาเป็นเครื่องมือในการตรวจประเมินและสร้างเกณฑ์ เทียบเคียงการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

9.5 หน่วยงานภาครัฐมีการพัฒนาประสิทธิภาพด้านความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่ส่งผลให้ประชาชนได้บริการข้อมูลข่าวสารที่ดีจากหน่วยงานภาครัฐ อันเป็นการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งมีระบบและกลไกการเปิดเผย การ ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้และ ตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานภาครัฐ

9.6 สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ ต่างๆ สามารถพัฒนาและผลักดันกลไกในการดำเนินการด้านความโปร่งใสตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของ หน่วยงานภาครัฐ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ได้อย่าง เหมาะสม